

Na osnovu člana 44. Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH broj: 64/22) i člana 37. i 55. Pravila Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić (Službene novine Federacije BiH broj: 57/23), Upravni odbor Ustanove Pazarić na svojoj 36. sjednici održanoj dana 25.10.2023.godine donosi;

P R A V I L N I K

o zaštiti od požara Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić

1. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(1) Radi sprečavanja izbijanja požara, otklanjanja opasnosti od požara, spašavanja zaposlenika i imovine ugroženih požarom, ovim Pravilnikom, u skladu sa zakonskim i tehničkim propisima, uređuje se način ostvarivanja prava i obaveza i utvrđuju druga pitanja na organizovanju, sprovođenju i unapređenju zaštite od požara u Ustanovi za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje - Pazarić (u daljem tekstu: Ustanova - Pazarić).

Član 2.

(1) Ovim Pravilnikom se naročito utvrđuje:

- a) Mjere zaštite od požara koje se moraju sprovesti u Ustanovi Pazarić uz bližu razradu obaveza za svakog pojedinog zaposlenika u pogledu kontrole i sprovođenja propisa iz oblasti zaštite od požara i radnih uputstava;
- b) Organizacija zaštite od požara, djelokrug rada i ovlaštenje Referenta zaštite od požara;
- c) Način vršenja unutrašnje kontrole, sprovođenja zaštite od požara, te dužnosti, odgovornosti i ovlaštenja zaposlenika koji tu kontrolu neposredno vrše;
- d) Postupak i način upoznavanja zaposlenika prilikom stupanja na rad ili raspoređivanja na drugo mjesto, kao i način obučavanja zaposlenika u rukovanju sredstvima i opremom za gašenje požara;
- e) Prostorije, prostori i mjesta na kojima se zabranjuje proizvodnja, korištenje i prenošenje otvorene vatre;
- f) Vrste i količina opreme i sredstava za gašenje požara, raspored opreme i sredstava, kao i vrijeme povremenog ispitivanja njihove ispravnosti;
- g) Zadaci i odgovornosti rukovodećih zaposlenika u vezi sa sprovođenjem zaštite od požara;
- h) Odgovornost zaposlenika zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara;
- i) Način saradnje Referenta za zaštitu od požara sa ostalim službama Ustanove, civilnom zaštitom, inspektorima i ovlaštenim stručnim organizacijama iz oblasti zaštite od požara.

Član 3.

(1) Zaštita od požara se organizuje i sprovodi na svim mjestima u svim objektima i prostorijama gdje postoji opasnost od izbijanja požara u Ustanovi.

(2) Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji koje se utvrđuju i preduzimaju u cilju sprečavanja izbijanja i širenja požara, otkrivanja, lokalizacije i gašenja požara, te spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 4.

(1) Mjere zaštite od požara propisane ovim Pravilnikom i Planom zaštite od požara, zakonskim i tehničkim propisima i mjere koje su naložene od strane nadležnih organa dužni su da sprovode svi radnici Ustanove i druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze ili zadržavaju u objektima, prostorijama i krugu Ustanove.

Član 5.

(1) Ustanova je dužna obezbijediti da uporedo sa planovima razvoja Ustanove planira i unapređuje zaštitu od požara, te da se na organu upravljanja najmanje jednom godišnje razmatra stanje zaštite od požara.

Član 6.

(1) Za organizovanje i unapređenje zaštite od požara i za njegovo uspješno funkcionisanje i kontrolu utvrđenih, propisanih i naloženih mjera zaštite od požara, odgovorni su svako u svom djelokrugu rada:

a) Upravni odbor;

b) Direktor;

c) Rukovodioci službi;

d) Referent zaštite od požara;

e) Odgovorne osobe na poslovima fizičke i tehničke zaštite u Ustanovi (agencija ili radnik);

f) Kućni majstori.

2. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA KOJE SE MORAJU SPROVODITI U USTANOVI I RADNA UPUTSTVA SA OBAVEZAMA SVIH ZAPOSLENIKA U POGLEDU KONTROLE I SPROVOĐENJA PROPISA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

(1) Plan zaštite od požara

Član 7.

(1) Ustanova je dužna izraditi i donijeti Plan zaštite od požara.

(2) Plan zaštite od požara donosi Upravni odbor Ustanove.

Član 8.

(1) Plan zaštite od požara treba da obuhvata, naročito:

- a) Procjenu ugroženosti od požara;
- b) Organizaciju zaštite od požara;
- c) Način upotrebe vatrogasnih jedinica;
- d) Sistem obavještanja i dojave požara;
- e) Tehničku opremu i sredstva za gašenje požara;
- f) Način snabdijevanja sa vodom za gašenje požara;
- g) Putevi, prolazi i prilazi;
- h) Sadejstvo sa drugim vatrogasnim jedinicama;
- i) Sanaciono-preventivne mjere za uspješno funkcionisanje, unapređenje i kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara.

Član 9.

(1) Plan zaštite od požara mora se redovno ažurirati i usaglašavati sa nastalim promjenama u Ustanovi, a naročito u pogledu rekonstrukcije objekata, izgradnje novih objekata i izmjene zakonskih i tehničkih propisa.

Član 10.

(1) Pored Plana zaštite od požara, a u skladu sa zakonskim i drugim propisima i prema odredbama ovog Pravilnika i Plana zaštite od požara, Ustanova izrađuje, donosi i Program mjera aktivnosti zaštite od požara.

Član 11.

(1) Ustanova je dužna organizovati stalno vođenje, sređivanje i čuvanje odgovarajuće dokumentacije iz oblasti zaštite od požara (Planovi, Pravilnici, Elaborati, Programi, Uputstva, Izvještaji, Informacije, Zapisnici, Odluke, Rješenja, razne evidencije itd.).

Član 12.

(1) U cilju sprečavanja nastanka požara i njegovog širenja, kao i u cilju efikasnijeg gašenja nastalog požara, svi radnici Ustanove su dužni provoditi, svako u svom djelokrugu rada, sljedeće opće mjere:

- a) Svaki zaposlenik je dužan svoje poslove i radne zadatke obavljati prema tehničkim i drugim uputstvima, izbjegavajući svaku improvizaciju i neprovjerene postupke koji mogu dovesti do požara i druge nezgode;
- b) Obavezno je svakodnevno čišćenje radnog prostora, uklanjanja raznih otpadaka i smeća izvan Ustanove;
- c) O svim uočenim kvarovima na opremi, uređajima i instalacijama treba odmah obavijestiti neposrednog rukovodioca;
- d) Zabranjeno je nestručnim licima vršiti bilo kakve intervencije i popravkemašina, uređaja i instalacija.
- e) Niko od zaposlenika ne smije blokirati rad sigurnosnih uređaja i alarmnih uređaja;

- f) Zabranjeno je zatvarati otvore za prirodno provjetravanje i prekidati rad ventilacionih uređaja;
- g) U radnim prostorijama je zabranjeno držati i gomilati zalihe materijala preko jednodnevno potrebnih količina;
- h) Posude sa zapaljivim tečnostima i boce tehničkih gasova smiju se držati i uskladištiti samo u odgovarajućim skladištima, odnosno u skladu sa odgovarajućim uputstvima za ispravno držanje i čuvanje zapaljivih tečnosti i gasova;
- i) Svi ključevi od objekata i prostorija, glavnih razvoda el.energije moraju biti označeni sa natpisom (metalnom ili PVC pločicom), a iste obavezno držati na odgovarajućem i zvanično određenom mjestu;
- j) U svim objektima i prostorijama, gdje borave štíćenici, zabranjena je upotreba električnih grijalica i rešoa;
- k) Kontejneri za smeće moraju biti udaljeni od objekata najmanje 6 m, a isti se moraju redovno prazniti;
- l) Za vrijeme rada, sva izlazna vrata u stubištima i drugim objektima ne smiju biti zaključana;
- m) Zabranjeno je u krugu Ustanove vršiti spaljivanje otpadaka i loženje otvorene vatre;
- n) Zelene površine u dvorištu moraju se redovno održavati, tj. kositi trava tako da visina trave i rastinja nije veća od 20 cm. Pokošenu travu treba odmah odstranjivati i odlagati na određeno mjesto.
- o) U krug Ustanove nije dozvoljeno unošenje i uživanje alkoholnih pića i drugih opojnih sredstava, niti je dozvoljen ulaz lica pod dejstvom alkohola.

Član 13.

- (1) Svi objekti Ustanove mogu se zagrijavati samo putem postojećeg sistema grijanja.
- (2) U prostorijama, koje se ne mogu dovoljno zagrijati putem postojećeg sistema grijanja, dozvoljena je upotreba električnih radijatora.
- (3) Svaki zaposlenik, u svojoj radnoj prostoriji, poslije završenog rada i prije napuštanja prostorije i objekta, dužan je isključiti sve električne aparate.

Član 14.

- (1) U objektu farme, magacinu za prijem donacija, bravarskoj i stolarskoj radionici dozvoljeno je korištenje peći na čvrsto gorivo.
- (2) U objektima odjeljenja Ramići – 1 i 2, dozvoljeno je zagrijavanje gasovitim gorivom, tj. putem vlastitih plinskih cisterni, koja se moraju čuvati i održavati prema propisanim uputstvima.

Član 15.

- (1) Kod rekonstrukcije, adaptacije i dogradnje postojećih objekata obavezno je prethodno izraditi odgovarajuću tehničku dokumentaciju, koja mora sadržavati i mjere zaštite od požara, a što se utvrđuje pregledom tehničke dokumentacije od strane ovlaštene stručne organizacije za poslove zaštite od požara.

Član 16.

(1) Zabranjeno je mijenjati projektovanu namjenu objekata i prostorija bez odobrenja nadležnog organa i preduzimanja mjera zaštite od požara.

Član 17.

(1) Požarni putevi moraju neprekidno biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom.

(2) Svi prilazni putevi do objekata, kao i unutrašnje komunikacije u objektima (hodnici, stepeništa, vrata itd.) moraju uvijek biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom.

Član 18.

(1) U svim objektima moraju se obezbijediti prilazi do izlaznih vrata, hidranata, vatrogasnih aparata i glavnih razvodnih ormara električne energije.

Član 19.

(1) Zabranjeno je parkiranje vozila u dvorištu Ustanove na mjestima koja nisu predviđena za to, a za te svrhe treba koristiti odgovarajuće uređeno parkiralište koje ne smeta prilazu objekta.

Član 20.

(1) U objektima i radnim prostorijama Ustanove dozvoljena je upotreba samo onih električnih uređaja i instalacija koje po svojim tehničkim karakteristikama odgovaraju tehničkim propisima i pogonskim zahtjevima.

(2) Električni uređaji i instalacije moraju biti tako izvedeni i zaštićeni da usljed djelovanja pogonskih uslova (vlaga, prašina, zapaljive pare i gasovi, mehanička oštećenja, toplotni i hemijski uticaji itd.), ne bude ugrožena sigurnost ljudi, objekata i predmeta rada.

Član 21.

(1) Obavezno je redovno i u propisanim rokovima (prema tehničkim propisima) vršiti kontrolu ispravnosti i odgovarajuća mjerenja električnih uređaja i instalacija, te preduzimati mjere na otklanjanju uočenih nedostataka.

(2) O ovoj kontroli, mjerenjima i izvršenim opravkama mora se voditi odgovarajuća evidencija.

Popravke i druge radove na električnim instalacijama mogu vršiti samo stručna lica.

Član 22.

(1) Poslije završenog rada obavezno se mora isključiti struja na glavnoj sklopki dotičnog objekta ili prostorije, a pod naponom može ostati samo noćna i sigurnosna rasvjeta, odnosno neophodni potrošači.

Član 23.

(1) Razvodne baterije i ormari moraju imati prekidač na glavnom dovodu električne energije. Sva oprema u razvodnim baterijama i ormarima mora biti označena prema jednopolnoj šemi koja se mora nalaziti u ovim razvodima.

(2) Osigurači u razvodima ne smiju se krpati i premoštavati, a bimetali moraju biti podešeni na normalnu struju motora.

Član 24.

(1) U prostorijama ugroženim od požara i eksplozije, te vode i vlage, nulovanje sprovoditi sa posebnim zaštitnim vodom.

Član 25.

(1) U objektima, odnosno prostorijama izrađenim od drveta (lamperije), zaštitu napona izvesti strujnim zaštitnim sklopkama (ZS) jer iste kontrolišu zaštitu sa aspekta požara.

Član 26.

(1) Zgrade Ustanove moraju biti obezbijeđene sa odgovarajućim klasičnim gromobranskim instalacijama u skladu sa odredbama tehničkih propisa.

(2) Obavezna je periodična kontrola ispravnosti gromobranskih instalacija i uzemljenja, te otklanjanje uočenih nedostataka, u skladu sa tehničkim propisima.

(3) Za gromobranske instalacije mora se voditi i čuvati odgovarajuća tehnička dokumentacija i evidencija.

Član 27.

(1) U slučaju potrebe za korištenjem tehničkih gasova i posuda sa zapaljivim tečnostima, obavezno se, pored drugih propisanih mjera primjenjuju i sljedeće mjere zaštite od požara, kao i radna uputstva:

a) Sa svim materijama mogu rukovati samo oni zaposlenici koji su za to stručno osposobljeni (poseban kurs) i službeno određeni da to rade;

b) Kod pristupa u prostoriju gdje se drže ove materije obavezno je prvo izvršiti dobro provjetranje istih, pa tek onda upaliti rasvjetu i obavljati druge poslove;

c) Zatim je potrebno prekontrolisati stanje boca ili posuda i vidjeti da li iste cure, te po potrebi poduzeti mjere da se curenje sanira (najbolje je boce i posude iznijeti na slobodan prostor);

d) Za držanje većih količina ovih materija obavezno se mora izgraditi odgovarajuće namjensko skladište, efikasno provjetravano;

e) Kod rada sa ovim materijama zabranjeno je pušenje i korištenje otvorene vatre i žara;

f) Neispravne plinske boce koje propuštaju plin ne smiju se ni donositi u objekte s tim da to treba odmah utvrditi kod kupovine boca. Isto tako treba utvrditi da li je boca ispitana na probni tlak i je li istekao rok ispitivanja;

g) Posude i boce sa navedenim materijama ne smiju se držati u blizini grijućih tijela i ne smiju biti izložene direktnom dejstvu sunčevih zraka;

h) Zabranjeno je bilo kakvo pretakanje plina iz boca u zatvorenom prostoru;

i) Uz ove materije zabranjeno je držati bilo kakve druge gorive materije.

Član 28.

(1) Zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima mogu da rukuju samo punoljetni zaposlenici koji imaju odgovarajuću psihofizičku podobnost i koji su za to posebno stručno osposobljeni (poseban kurs i uvjerenje o položenom ispitu).

Član 29.

(1) Pri rukovanju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima zaposlenici su dužni da rade sa posebnom pažnjom i da primjenjuju propisane mjere zaštite od požara.

(2) Naročito je zabranjeno pri rukovanju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima: pušiti, raditi sa otvorenim plamenom i upotrebljavati alat koji varniči, te rasipati zapaljive tečnosti.

Član 30.

(1) Skladištenje zapaljivih tečnosti i tehničkih gasova smiju se vršiti samo u skladištima koja moraju odgovarati tehničkim propisima za ovu vrstu materijala, uz obavezu provjetravanja kako bi se izbjeglo stvaranje zapaljivih smješa sa vazduhom.

Član 31.

(1) Svaki radnik Ustanove ima sljedeće obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

a) Dužan je i obavezan da svoje poslove i radne zadatke obavlja stručno i savjesno kako bi se izbjegla svaka opasnost za nastanak i širenje požara i svaka havarija i nezgoda;

b) Obavezan je da se pridržava svih uputstava, pravila, propisa i mjera zaštite od požara;

c) Dužan je i ima pravo da prije raspoređivanja na poslove i radne zadatke bude upoznat sa svim požarnim opasnostima, mjerama zaštite od požara, praktičnoj upotrebi opreme i sredstava za gašenje požara, materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara;

d) Dužan je da usavršava svoja znanja iz oblasti zaštite od požara, te ima pravo da predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje sistema zaštite od požara kroz sistem obavezne obuke;

e) Obavezan je da upozorava svoje radne kolege na propuste iz domena zaštite od požara, te da o tim propustima izvještava neposrednog rukovodioca;

f) Dužan je da neposrednom rukovodiocu prijavi svaki uočeni kvar ili sumnjivu pojavu u procesu rada koja može imati za posljedicu pojavu požara i njegovo širenje;

g) Obavezan je da vizuelno svakodnevno kontroliše ispravnost opreme, aparata i sredstava za gašenje požara, te da svaki uočeni kvar ili nedostatak odmah prijavi neposrednom rukovodiocu;

h) Dužan je odmah pristupiti gašenju uočenog požara sa svim raspoloživim sredstvima;

i) Dužan je prije početka rada da provjeri ispravnost sredstava rada, te da po završetku rada, a prije napuštanja radne prostorije poduzme sve propisane mjere da se spriječi nekontrolisano izbijanje požara;

j) Dužan je raditi duže od radnog vremena u slučajevima kada je neophodno spriječiti izbijanje požara i drugih havarija;

k) Ima pravo da odbije raditi određene poslove ako ocijeni da prijete neposredna opasnost za njegovo zdravlje i život od požara i eksplozije;

l) Ima pravo tražiti dopunsku obuku za rukovanje aparatima, opremom i sredstvima za gašenje požara.

3. ORGANIZACIJA ZAŠTITE OD POŽARA - DJELOKRUG RADA I OVLAŠTENJE REFERENTA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 32.

(1) Za obavljanje poslova zaštite od požara u Ustanovi se organizuje Referat za protiv požarnu zaštitu.

(2) Referent protivpožarne zaštite je odgovorno lice za obavljanje poslova zaštite od požara i sprovođenje mjera zaštite od požara.

(3) Djelokrug rada, prava, dužnosti i odgovornosti Referenta zaštite od požara su:

(a) Poznavanje organizacije rada Ustanove, procesa rada i svih mogućih opasnosti od požara i eksplozije, te mjere za otklanjanje tih opasnosti;

(b) Poznavanje, praćenje i primjena u praksi zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara;

(c) Poznavanje i primjena općih i drugih akata Ustanove;

(d) Da izučava i analizira požarne opasnosti u svim objektima Ustanove ,te predlaže i neposredno preduzima mjere za njihovo otklanjanje;

(e) Po potrebi vrši preglede svih objekata, prostorija, prostora, uređaja i instalacija sa ciljem uočavanja izvora požarnih opasnosti, kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara, te vodi evidenciju o tome;

(f) Organizuje i sprovodi obučavanje i upoznavanje zaposlenika sa opasnostima i mjerama zaštite od požara i praktičnoj upotrebi aparata, uređaja i sredstava za gašenje požara;

(g) Posebno se stara o posebnom obrazovanju zaposlenika koji rukuju zapaljivim tečnostima i tehničkim plinovima;

(h) Izrađuje i učestvuje u izradi i realizaciji Pravilnika i Plana zaštite od požara, Program obučavanja zaposlenika, raznih Elaborata, Uputstava i drugih materijala iz oblasti zaštite od požara;

(i) Najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće podnosi izvještaj direktoru i šefu službe;

(j) Brine se o bezbjednosti potrebnih sredstava i opreme za gašenje požara, kontroliše ispravnost svih vrsta opreme, instalacija, aparata i sredstava za gašenje požara, te preduzima mjere za održavanje stalne ispravnosti i funkcionalnosti istih;

(k) Učestvuje u izradi bližih Uputstava za siguran rad po osnovu zaštite od požara u pojedinim prostorijama (paviljonima, arhivarnici, tavanskim prostorijama itd.);

(l) Predlaže direktoru i drugim rukovodnim zaposlenicima obustavu rada u pojedinim prostorijama ako prijete neposredna opasnost za izbijanje požara i ugrožavanje života i zdravlja zaposlenika;

(m) Predlaže pokretanje postupka protiv pojedinih zaposlenika zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara;

(n) Saraduje sa inspeksijskim organima iz oblasti zaštite od požara i organizuje sprovođenje mjera koji su ovi organi naložili svojim rješenjima;

(o) Saraduje sa stručnim organizacijama iz oblasti zaštite od požara u cilju unapređenja zaštite od požara;

(p) Radi i druge poslove koji su po prirodi u njegovoj nadležnosti, a u vezi sa zaštitom od požara;

Član 33.

(1) Djelokrug rada, prava, dužnosti i obaveze odgovorne osobe na poslovima fizičke i tehničke zaštite u Ustanovi (agencija ili radnik), po osnovu zaštite od požara su da:

a) Redovno vrši pregled objekata i dvorišta oko objekata, otkriva i uočava moguće izvore opasnosti, po mogućnosti otklanja iste, te o tome izvještava neposrednog rukovodioca, odnosno referenta;

b) Kontroliše stanje vatrogasnih aparata, vanjskih hidranata i njihove opreme, te drugih sredstava i opreme za gašenje požara (pijesak, lopate i drugi alat);

c) U slučaju požara, odmah vrši dojavu požara vatrogasnoj jedinici i sam gasi nastali požar sa svim raspoloživim sredstvima;

d) U akciji gašenja požara vrši fizičko obezbjeđenje zone požara;

e) Kontroliše promet motornih vozila i fizičkih lica na kapiji u pogledu unošenja lako zapaljivih i vatroopasnih materijala, te drugih događaja i radnji u vezi sa zaštitom od požara;

f) Odgovoran je za čuvanje ključeva od objekata, vozila i dr.

Član 34.

(1) Dužnosti kućnih majstora su da:

a) Redovno vrši pregled objekata i dvorišta oko objekata, otkriva i uočava moguće izvore požarnih opasnosti, po mogućnosti otklanja iste, te o tome izvještava neposrednog rukovodioca, odnosno referenta;

b) Kontroliše stanje vatrogasnih aparata, vanjskih hidranata i njihove opreme, te drugih sredstava i opreme za gašenje požara (pijesak, lopate i drugi alat);

c) U slučaju požara, odmah vrši dojavu požara vatrogasnoj jedinici i sam gasi nastali požar sa svim raspoloživim sredstvima;

d) U akciji gašenja požara vrši fizičko obezbjeđenje zone požara.

4. NAČIN VRŠENJA UNUTRAŠNJE KONTROLE SPROVOĐENJA ZAŠTITE OD POŽARA - TE DUŽNOSTI ODGOVORNOSTI I OVLAŠTENJA ZAPOSLENIKA KOJI TU KONTROLU NEPOSREDNO VRŠE

Član 35.

(1) Unutrašnju kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara općenito vrše svi odgovorni organi i zaposlenici iz člana 6.ovog Pravilnika, svako u svom djelokrug rada, kako je to regulisano ovim Pravilnikom.

(2) Neposrednu unutrašnju kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara vrši svako u svom djelokrug rada:

a) Zaposlenici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima;

b) Referent zaštite od požara;

c) Odgovorne osobe na poslovima fizičke i tehničke zaštite u Ustanovi;

d) Kućni majstori.

(3) Način vršenja unutrašnje kontrole je dat kroz djelokrug rada, prava, dužnosti, obaveza i odgovornosti radnika.

Član 36.

(1) Prilikom vršenja unutrašnje kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara obavezno se, na licu mjesta, o nađenom stanju sastavlja službena pismena zabilješka ili odgovarajući zapisnik.

5. POSTUPAK I NAČIN UPOZNAVANJA ZAPOSLENIKA PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI RASPOREĐIVANJA NA DRUGO RADNO MJESTO SA OPASNOSTIMA OD POŽARA VEZANIM ZA TO RADNO MJESTO KAO I NAČIN OBUČAVANJ RADNIKA U RUKOVANJU SREDSTVIMA I OPREMOM ZA GAŠENJE POŽARA

Član 37.

(1) Ustanova je dužna obezbijediti da svaki radnik bude upoznat sa opasnostima od požara vezano za poslove i radne zadatke na koje je raspoređen, kao i opremom, uređajima, materijalom i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom aparata i drugih uređaja za gašenje požara i drugom odgovornošću usljed nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.

Član 38.

(1) Upoznavanje i obuka radnika iz člana 37. ovog Pravilnika obavezno se vrši:

- a) pri zasnivanju radnog odnosa, a prije raspoređivanja zaposlenika na poslove i radne zadatke;
- b) pri raspoređivanju zaposlenika na druge poslove i radne zadatke, a prije početka rada na tim poslovima;
- c) kod izmjena uslova rada i uvođenja novih poslova na kojima je pojačana opasnost od izbijanja požara.

Član 39.

(1) Upoznavanje i obuka radnika iz člana 3 ovog Pravilnika vrši se po grupama radnika srodnih struka i to:

- a) organizovanjem odgovarajućih kurseva, seminara i predavanja po posebnom programu obuke;
- b) izradom stručnih Uputstava za siguran rad za pojedine poslove;
- c) isticanjem na vidnom mjestu odgovarajućih uputstava, natpisa, plakata i upozorenja.

Član 40.

(1) Ustanova je dužna da organizuje i izvrši provjeru svakog radnika pojedinačno u rukovanju sa aparatima za gašenje požara.

(2) Provjeru znanja radnika vrši stručna organizacija koja je vršila obuku.

Član 41.

(1) O obuci radnika i provjeri znanja radnika obavezno se vodi odgovarajuća evidencija od strane Referenta za zaštitu od požara.

(2) Svi radnici su dužni pristupiti obuci i provjeri znanja, a u suprotnom čine povredu radnih obaveza i dužnosti.

Član 42.

- (1) U slučaju potrebe za radom sa zapaljivim tečnostima, radnici koji rukuju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima moraju biti posebno stručno obučeni i osposobljeni za sigurno obavljanje tih poslova.
- (2) Ova obuka i provjera znanja radnika ima se vršiti putem posebno organizovanih kurseva.
- (3) Obuka iz prethodnog stava obavezno se povjerava ovlaštenoj stručnoj organizaciji.

6. PROSTORIJE, PROSTORI I MJESTA NA KOJIMA SE NE SMIJE PROIZVODITI, KORISTITI ILI PRENOSITI OTVORENA VATRA

Član 43.

- (1) U Ustanovi nije dozvoljeno proizvoditi i prenositi otvorenu vatru i užarene predmete, kao ni pušiti u sljedećim prostorijama i mjestima:
 - a) u ambulanti Ustanove;
 - b) u paviljonima, radionicama, učionicama i drugim prostorima gdje borave korisnici;
 - c) u skladištima (magacinima);
 - d) u garažama;
 - e) u tavanskim prostorijama i arhivi;
 - f) pri rukovanju, radu i manipulisanju sa zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima i elektroinstalacijama.
- (2) O ovim zabranama trebaju biti vidno istaknuti lako uočljivi natpisi, zabrane i upozorenja na opasnost od požara i eksplozije.

7. VRSTA I KOLIČINA OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA, RASPORED OPREME I SREDSTAVA, KAO I VRIJEME POVREMENOG ISPITIVANJA NJIHOVE ISPRAVNOSTI

Član 44.

- (1) Svi objekti, prostorije, vanjska skladišta i platoi Ustanove moraju biti obezbijeđeni dovoljnim količinama vode i drugih sredstava za gašenje požara i dovoljnim brojem odgovarajućih uređaja i opreme za gašenje požara i dovoljnim brojem odgovarajućih uređaja i opreme za gašenje požara.

Član 45.

- (1) Količina i vrsta opreme i sredstava za gašenje požara, te njihov raspored u objektima, prostorijama i drugim prostorima Ustanove utvrđuje se Planom zaštite od požara.

Član 46.

- (1) Sva predviđena i instalirana oprema, kao i sredstva za gašenje požara mora se uvijek nalaziti u ispravnom i funkcionalnom stanju, smještena i raspoređena na predviđena mjesta propisno označena i obezbijeđena od oštećenja, nenamjenske upotrebe i smrzavanja u zimskom periodu.
- (2) Kontrolu opreme i sredstava vrši Referent zaštite od požara.

Član 47.

(1) Kontrola ispravnosti i funkcionalnosti opreme i sredstava za gašenje požara vrši se jednom u 6 mjeseci, a prema uputstvima proizvođača, važećim standardima i tehničkim propisima koji su označeni na opremi.

(2) O ovoj kontroli obavezno se vodi odgovarajuća evidencija od strane Referenta zaštite od požara.

Član 48.

(1) Kontrola ispravnosti i funkcionalnosti podliježe sljedeća oprema koja je u funkciji zaštite od požara:

- a) uređaji, oprema i sredstva za dojavu i gašenje požara;
- b) uređaji za kontrolu i zaštitno djelovanje;
- c) uređaji za sprečavanje širenja požara;
- d) instalacije i uređaji izvedeni u protiveksplozivnoj zaštiti;
- e) ručni vatrogasni aparati;
- f) vanjska i unutrašnja hidrantska mreža sa svojim hidrantom i opremom.

(2) Ova kontrola se obavezno povjerava stručnim organizacijama koje su ovlaštene i osposobljene za vršenje ovih poslova i izdavanje certifikata o usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara s propisima i standardima.

Član 49.

(1) Kada se vatrogasni aparati nose na kontrolu ispravnosti van Ustanove, mora se voditi računa da najmanje $\frac{1}{2}$ aparata iz pojedinih objekata ostane na svojim mjestima, te da se kontrola aparata obavi u roku od 24 sata.

Član 50.

(1) Oko svih uređaja i opreme za gašenje požara moraju se uvijek osigurati prilazni putevi i slobodan prostor oko istih, a u zimskom periodu moraju biti obezbijeđeni od smrzavanja vode u njima.

(2) Zabranjeno je opremu i sredstva za gašenje požara koristiti u nenamjenske svrhe, u suprotnom, čini se povreda radnih obaveza i dužnosti.

8. ZADACI I ODGOVORNOSTI RUKOVODNIH RADNIKA U VEZI SA SPROVOĐENJEM ZAŠTITE OD POŽARA

Član 51.

(1) Zadaci i odgovornosti Referenta za zaštitu od požara su dati u članu 32. ovog Pravilnika.

(2) Zaposlenici na radnim mjestima sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima.

(3) Zaposlenici sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima:

(4) Direktor, šefovi službi, svako u svom djelokrugu rada, imaju sljedeće zadatke, obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

- a) Kroz organizovanje i rukovođenje procesom rada u svojoj nadležnosti (službi) obezbjeđuju primjenu propisanih mjera zaštite od požara u cilju sigurnosti štićenika, zaposlenika i imovine od požara, eksplozije i drugih havarija;

- b) Dužni su preduzeti sve neophodne mjere za otklanjanje neposrednih opasnosti od požara i eksplozije, bilo da su ih sami uočili, bilo da su na njih upozoreni od drugih zaposlenika;
- c) Organizuju gašenje požara u svojoj organizacionoj jedinici do dolaska vatrogasne jedinice na mjesto požara;
- d) Predlažu evakuaciju štićenika, kao i obustavljanje rada u prostorijama gdje prijete neposredna opasnost od požara i eksplozije, a sami su dužni preduzeti sve mjere da do te opasnosti ne dođe.

9. ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIKA USTANOVE ZBOG NEPRIDRŽAVANJA PROPISANIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 52.

(1) Svaki radnik Ustanove koji ne poštuje odredbe ovog Pravilnika i njegovih pratećih uputstava, odredbe zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara, te ne sprovodi propisane mjere zaštite od požara, čini težu povredu radnih obaveza i dužnosti, za koju se može izreći odgovarajuća disciplinska mjera, shodno odgovarajućem općem aktu.

Član 53.

(1) Ako radnik u vršenju poslova i radnih zadataka prouzrokuje materijalnu štetu svojom krivicom, a u vezi sa nepridržavanjem propisanih mjera zaštite od požara, dužan je istu nadoknaditi, kako je to regulisano u odgovarajućem općem aktu.

Član 54.

(1) Kao teža povreda radne obaveze iz oblasti zaštite od požara smatra se, naročito:

- a) Izazivanje požara, namjerno, ili iz nehata;
- b) Upotreba otvorene vatre ili pušenje na zabranjenim mjestima, a naročito kod korištenja zapaljivih tečnosti i gasova;
- c) Zloupotreba ili nenamjenska upotreba vatrogasnih aparata, sprava i opreme za gašenje požara, kao i njihovo namjerno oštećenje,;
- d) Izbjegavanje ili odbijanje učešća u akcijama gašenja požara i spašavanja lica i imovine ugrožene požarom;
- e) Neprijavljivanje požara ili nepreduzimanje mjera za gašenje požara i spašavanja lica i imovine ugrožene požarom;
- f) Neprijavljivanje požara ili nepreduzimanje mjera za gašenje početnih požara;
- g) Ometanje akcije gašenja požara i spašavanja štićenika i zaposlenika;
- h) Neisključivanje pogonske energije po završetku rada;
- i) Ostavljanje neočišćenog radnog mjesta po isteku radnog vremena, što može imati teže posljedice za nastanak i širenje požara;
- j) Zatvaranje ventilacionih otvora i neovlašteno isključenje sistema ventilacije;
- k) Neovlašteno blokiranje rada sigurnosnih i alarmnih uređaja;
- l) Zakrčavanje vanjskih i unutrašnjih požarnih i komunikacionih puteva, te prilaza do objekata, vatrogasnih sprava i opreme i baterija električne energije;
- m) Držanje lako zapaljivih tečnosti i boca tehničkih gasova u radnim prostorijama u količinama većim od dozvoljenih;
- n) Upotreba i držanje lako zapaljivih tečnosti i boca tehničkih gasova na zabranjenim mjestima;
- o) Neobavljanje periodičnih pregleda ispravnosti i funkcionalnosti sprava, opreme, aparata,

- uređaja i instalacija koji su u funkciji zaštite od požara;
- p) Nevršenje propisane kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od požara;
 - r) Neobezbjedenje objekata i radnih prostorija sa vatrogasnim aparatima i drugom opremom za gašenje požara;
 - s) Nepristupanje obuci i provjeri znanja iz oblasti zaštite od požara.

10. DUŽNOSTI I PONAŠANJE ZAPOSLENIKA U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

Član 55.

(1) Svaki radnik koji primijeti požar, dužan je odmah i bez panike pristupiti njegovom gašenju i lokalizovanju istog, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe, korisnike ili druge radnike .

(2) Istovremeno treba uzvikom “POŽAR”! uzbuniti ostale radnike u objektu ili odjeljenju, koji priskaču u pomoć i gase nastali požar.

(3) Ako prisutni radnici nisu u stanju sami ugaziti požar (potrebna je brza procjena situacije), dužni su izvršiti i dojavu požara dežurnom portiru – čuvaru, odnosno neposrednom rukovodiocu ili Profesionalnoj vatrogasnoj jedinici Hadžići, a prema Planu zaštite od požara Ustanove.

Član 56.

(1) Dojava požara vrši se telefonom, odnosno na drugi najbrži mogući način.

(2) O požaru treba izvijestiti Centar službi bezbjednosti Sarajevo i rukovodioca.

(3) Kod dojava požara treba saopštiti: mjesto gdje je izbio požar, šta gori, u kom obimu i da li prijeti neposredna opasnost za život korisnika, radnika ili drugih lica.

Član 57.

(1) Do dolaska pozvane vatrogasne jedinice na mjesto požara, prisutni zaposlenici na čelu sa neposrednim rukovodiocem dužni su organizovati gašenje nastalog požara, a posebno trebaju učiniti sljedeće:

a) Organizovati spašavanje eventualno ugroženih korisnika i zaposlenika;

b) Organizovati evakuaciju iz ugrožene zone lako zapaljivih eksplozivnih, otrovnih i vatroopasnih materija od izuzetne vrijednosti, vrijednosnih papira, novca, tehničke i druge dokumentacije, te motornih vozila i opreme;

c) Obezbijediti isključenje struje u dotičnom objektu;

d) Zatvoriti odgovarajuća vrata, prozore, ventilacione i druge otvore da se spriječi širenje požara;

e) Obezbijediti na licu mjesta prisustvo odgovarajućih stručnih zaposlenika (vozač, kućni majstori itd.) koji mogu biti od koristi u akciji gašenja požara;

f) Poduzeti i druge mjere zavisno od date situacije.

Član 58.

(1) U slučaju požara van redovnog radnog vremena, dežurno osoblje Ustanove dužno je pristupiti gašenju nastalog požara i brzo izvršiti dojavu požara Profesionalnoj vatrogasnoj jedinici Hadžići – Sarajevo i Centru službi bezbjednosti Sarajevo.

(2) Također, treba na odgovarajući i najbrži mogući način uzbuniti i dežurne zaposlenike susjednih organizacija, te odgovorne rukovodioce Ustanove.

Član 59.

(1) Svi radnici su dužni na poziv direktora, ili lica koje on ovlasti, aktivno se uključiti u akciju gašenja požara i spasavanja imovine i lica i u toj akciji učestvovati sve dok ista traje.

Član 60.

(1) Kada na mjesto požara stigne pozvana vatrogasna jedinica, njen komandir preuzima rukovođenje akcijom gašenja požara i niko nema pravo da se miješa u njegov rad.

Član 61.

(1) Ostali elementi akcije gašenja požara i spašavanja lica i imovine regulišu se Planom zaštite od požara i Planom zaštite od požara općine Hadžići.

Član 62.

(1) Sva lica koja učestvuju u akciji gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom i drugim elementarnim nepogodama, treba da su osigurana po posebnim propisima o zdravstvenom i invalidskom osiguranju.

Član 63.

(1) Svaki radnik Ustanove mora poznavati signale internog i javnog uzbunjivanja u slučaju požara i druge opasnosti.

(2) Tablica i natpis sa signalima za uzbunjivanje mora biti vidno istaknuta u holu Upravne zgrade Ustanove, kao i na odgovarajućim mjestima drugih objekata Ustanove na svim lokacijama.

11. NAČIN SARADNJE REFERENTA ZAŠTITE OD POŽARA SA DRUGIM SLUŽBAMA USTANOVE I STRUČNIH ORGANIZACIJA I ORGANIMA IZ OBLASTI ZAŠTITE OD POŽARA

Član 64.

(1) U cilju što efikasnijeg i koordiniranog provođenja mjera zaštite od požara i unapređenja zaštite od požara, Referent zaštite od požara dužan je saradivati sa svim službama Ustanove.

Član 65.

(1) Referent zaštite od požara dužan je takođe saradivati sa svim ovlaštenim preduzećima i drugim pravnim licima iz oblasti zaštite od požara, a naročito sa:

- a) Nadležnim inspekcijskim i drugim organima općine, kantona i federacije – države;
- b) Vatrogasnim jedinicama na teritoriji Općine Hadžići – Sarajevo;
- c) Stručnim organizacijama koje se bave zaštitom od požara.

(2) Saradnja sa ovlaštenim organizacijama i pravnim licima ostvarivat će se kroz lične kontakte i konsultacije, prisustvovanje stručnim seminarima, savjetovanjima i izložbama, traženje stručnih savjeta i objašnjenja, planiranje izvođenja praktičnih i vatrogasnih vježbi u

krugu Ustanove, obavljanje stručnih pregleda objekata i tehničke dokumentacije, izradu plana, programa i drugih projekata zaštite od požara itd.

12. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 66.

(1) Za sva prava, dužnosti i odgovornosti zaposlenika iz oblasti zaštite od požara koji nisu regulisani ovim Pravilnikom važe odredbe Zakona iz oblasti zaštite od požara.

Član 67.

(1) Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku kao i za njegovo donošenje.

(2) Inicijativu za pokretanje postupka za izmjene i dopune ovog Pravilnika mogu pokrenuti:

- a) Direktor Ustanove;
- b) Upravni odbor;
- c) Referent zaštite od požara.

Član 68.

(1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da važi Pravilnik o zaštiti od požara JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić broj: 02-1-392-01-1/16 od 31.05.2016.godine.

Član 69.

(1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmi dan od dana donošenja od strane Upravnog odbora Ustanove Pazarić, i objavit će se na web stranici i oglasnoj ploči Ustanove Pazarić.

Broj:02-1-1447-1/01-1/23

Datum: 25.10.2023.godine

**PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA**

Mirjana Mihalj
Mirjana Mihalj dipl.scr.

USTANOVA ZA SOCIJALNO ZBRINJAVANJE ZDRAVSTVENU NJEGU ODGOJ I OBRAZOVANJE PAZARIĆ
SOCIAL WELFARE AND HEALTHCARE UPBRINGING AND EDUCATION INSTITUTION PAZARIĆ

-UPRAVNI ODBOR-

Broj: 02-1-1447/01-1/23

Datum: 25.10.2023.godine

Na osnovu člana 44. Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH (Službene novine F BiH broj: 64/22), člana 37. i člana 55. Pravila Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić (Službene novine F BiH broj: 57/23), Upravni odbor na svojoj 36. sjednici održanoj dana 25.10.2023.godine, donio je;

ODLUKU

o donošenju Pravilnika o zaštiti od požara
Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić

Član 1.

Upravni odbor donosi Pravilnik o zaštiti od požara Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić.

Član 2.

Sastavni dio odluke je Pravilnik o zaštiti od požara Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić.

Član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se na web stranici i oglasnoj ploči Ustanove Pazarić.

**PREDSJEDNICA
UPRAVNOG ODBORA**

Mirjana Mihalj
Mirjana Mihalj, dipl.scr

Dostavljeno:

1. Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
2. Direktor
3. Sužbe Ustanove Pazarić-svima
4. A/a

